

LUPKO ELLEN

Moddergraf

deel 1

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

WOENSDAGAVOND

Tussen de pootjes verscheen het neusje. Weer een wee. Het kopje kwam tevoorschijn. Drie seconden later schoof een stierkalfje in het stro achter de koe. Ludde verwijderde het geboortevlies, pakte een oude handdoek en begon het trillende diertje droog te wrijven.

‘Ze willen moeder dood laten gaan.’

Hij keek omhoog naar de oude man die naast hem stond.

‘Tja jong. In haar geval is dat misschien beter. Ze zal het zelf niet erg vinden denk ik.’

De koe loeide diep vanachter uit haar keel.

Het telefoontje dat op een omgekeerde emmer lag ging over. Ludde pakte het met zijn schone linkerhand.

‘Ha Maria.’

Hij luisterde.

‘Bij mijn oom in Usquert, op de boerderij.’

Hij luisterde ongeveer een minuut voor hij reageerde terwijl hij het stiertje achter zijn vochtige oren krabbelde.

‘Oké, dan wacht ik met het bellen van de politie tot na twaalf uur vanavond.’

De koe ging staan. Het kalf duwde zijn achterpoten omhoog en slaagde erin ook zijn tril-

lende voorpoten onder controle te krijgen. Zijn moeder begon hem droog te likken.

Ludde stond op uit zijn geknielde houding en sloeg een arm om de schouder van zijn oom.

‘Kom we gaan er eentje op drinken.’

Zijn oom wees naar de koe met haar kalf.

‘Zie je, je moet de natuur gewoon z’n gang laten gaan.’

Ze keken beiden op toen een langgerekt metalig gejammer van buiten op hen toewaaide.

‘De militaire trein?’

Luddes oom knikte.

‘Op weg naar de Eemshaven. Materiaal voor de woestijnoorlog, ’s nachts kan je hem vanaf Winsum al horen.’

Ludde deed zijn handen voor zijn gezicht en snoof de zoete geur op die het kalfje daar had achtergelaten.

DONDERDAGOCHTEND

De auto stond in de berm van een smalle landweg, vlak naast een sloot waarvan het water met groen slijm was overdekt. De akker aan de andere kant lag vol met feloranje, door de regen schoongespoelde wortels die na de oogst op het land waren achtergebleven.

Ludde strikte de veters van zijn hardloopschoenen. Daarna deed hij zijn trui en hemd uit en legde die op zijn jas in de bagageruimte. Hij sloot de auto, pakte zijn trainingsjack en rende in de richting van een bruggetje waarvandaan een geasfalteerd pad naar een klein bos leidde. De regen spoelde over zijn blote rug. Pas toen hij in het bosje op een met schelpen verhard pad was aangekomen en de kletsnatte takken van de struiken tegen zijn naakte bovenlichaam begonnen te slaan deed hij al rennend zijn jack aan. Na de derde bocht voerde hij zijn tempo op en sprong op het juiste moment over een plas regenwater. De hak van zijn rechtervoet slipte even weg toen hij neerkwam. Het pad boog na enkele meters scherp naar links. Na honderd meter bereikte hij een met lang gras begroeide open plek waar de regen in zwiepende vlagen naar beneden viel.

Hij stond stil. Aan de overkant van het grasveld stonden drie herten, met hun ogen strak gericht op de plaats waar hij zich bevond. De wazige vlekken op hun lichtbruine huid waren door de grauwe nevel nauwelijks te zien. Ludde zakte door zijn knieën. Een van de herten begon te grazen terwijl de andere twee bleven staan, waarschijnlijk omdat ze er nog steeds niet van waren overtuigd dat de oorzaak van het geluid dat zij hadden opgevangen verdwenen was. Ruiken konden zij hem niet omdat zijn geur van hen af waaide.

Ludde richtte zich voorzichtig op maar stootte tegen het zilverberkje achter hem. De bladeren lieten hun verzamelde vracht aan regendruppels los. Een rilling trok vanuit zijn nek langs zijn ruggengraat toen een deel van het water in zijn kraag verdween. Hij keerde zich om en begon weer te rennen. Na drie minuten was hij terug op de plaats waar hij begonnen was. Hij stak het geasfalteerde pad over en vervolgde zijn weg over het schelpenpaadje aan de andere kant. De regen leek minder heftig. In zijn hoofd werd een niet helemaal aangename lichtheid steeds sterker.

Hij ging door tot hij het rondje door het bos vier keer had afgelegd, liep naar zijn auto, deed

zijn jas aan en stapte in. De ramen besloegen. Vanuit het noorden werd de lucht steeds blauwer. Hij startte de auto en reed daarna met een zo hoog mogelijke snelheid bocht na bocht over de smalle weg langs het water van het Warffumer Maar, passeerde Onderdendam en reed naar Winsum. Over de slingerende weg naar Garnwerd en het lange rechte stuk langs het Aduarderdiep deed hij ongeveer tien minuten waarna hij stopte bij het Van Starckenborghkanaal. Zeven meter van de wal lag een politieboot.

Een woerd viel gedragen door de harde wind elegant uit de zwart-grijze hemel naar beneden. Het dier scheerde vlak over de boot en landde in een korte streep van opspattend water. Ludde trok een zwarte schippersmuts tot vlak boven zijn ogen en duwde zijn verkleumde handen zo diep mogelijk in de zakken van zijn jas. Langs het water was een rood-wit lint gespannen dat klapperde in de vochtige, koude noordenwind. Achter de reling van de boot hield een politieman zich moeizaam staande. Tussen de overslaande koppen van de golven waren luchtballen te zien, waarschijnlijk afkomstig van een duiker. Ludde drukte zich zo

dicht mogelijk tegen zijn auto aan.

Hij keek op toen de politieman begon te schreeuwen en naar het water wees waarin een bleek voorwerp zichtbaar was geworden dat zo snel naar boven kwam dat de woerd geschrokken half rennend opzij vloog, om direct daarna nieuwsgierig terug te zwemmen in de richting van een roze opblaaspop die op het ineens bijna rustige water dreef.

Een zonnestraal kaatste terug van de koppen van de golven en verspreidde zich over de schuimvlokken die daardoor helwit werden. Het hoofd van de duiker verscheen tussen de gespreide benen van de heen en weer wiegende pop en verdween daarna weer onder water. Een regenwaas boven de weilanden kwam snel dichterbij. De politieman had een camera gepakt en was bezig foto's te nemen van de opblaaspop die op de golven een beweging uitvoerde die Ludde sterk deed denken aan het doel waarvoor het ding oorspronkelijk was gemaakt.

De duiker kwam bij de boot weer boven water en greep de bovenste trede van het trapje aan de achterkant. Ludde draaide zich om, opende het portier van zijn stationcar en pakte de camera die hij van Maria had gekregen toen

hij vijfenveertig werd. Maria had een voorliefde voor nuttige cadeaus. Hij richtte de camera op de duiker die inmiddels op het dek bezig was zich van zijn pak te ontdoen. Het bleek een magere man met een felblauwe slip om een paar witte, maar zo te zien stevige billen. Daarna zocht hij door de zoeker het wateroppervlak af tot hij de pop had gevonden. Hij zoomde in. Vlakbij het hoofd van de pop dreef de woerd, soepel meewiegend op de golven.

Na een paar minuten ging Ludde op de passagiersstoel zitten en klikte de camera op een console die tussen de beide stoelen was gemonteerd. Hij tikte op het scherm. Na enkele seconden hoorde hij een piepje, waarna het scherm blauwig oplichtte en er een gezicht zichtbaar werd dat werd omkranst door rood, krullend haar. Ludde zette zijn koptelefoon op en hoorde Maria's stem.

‘Goed werk partner.’

Ze wees naar het computerscherm naast haar waarop hij vaag zijn zojuist verstuurd filmpje zag.

‘Ik wacht nog op je volgende opnamen voor ik dit op Qwasnews zet. Denk je aan dat briefje?’

Ludde knikte en verbrak de verbinding zon-

der een woord te hebben gezegd. Hij stapte uit de auto en richtte de camera weer op de boot waar de politieman en de nu in donkerblauwe kleren geklede duiker de opblaaspop met een haak aan boord trokken en naast de kajuitdeur legden. Aan de pop zat een touw dat strak gespannen in het water verdween.

In de deuropening verscheen een agente die voor ze naar buiten kon stappen de pop met haar voet opzij moest schuiven. Ze had drie koffiemokken vastgehaakt aan de duim en wijsvinger van haar rechterhand. Ludde kon de koffie bijna ruiken toen ze de mokken aan haar collega's gaf. Voor zij een slok nam stak ze een sigaret op. De pop waaide omhoog en viel half over de reling waarop de agente iets tegen de beide mannen zei en de pop aan het natte zwarte haar nogal ruw naar zich toe trok. Er klonk een sissend geluid, dat boven de wind uit hoorbaar was. De opblaaspop werd snel kleiner.

De duiker zette zijn koffie neer, pakte de camera en begon foto's te nemen van de agente die nu haar handen vol had aan haar sigaret, de mok koffie en het in de wind wapperende stuk roze plastic waarin de vrouwelijke contouren vrijwel niet meer waren te herkennen. De der-

de politieman nam met een bijna afkerig gebaar het lege omhulsel van haar over.

Maria zat voor het computerscherm waarop het bericht stond dat de Japanners er bij de Verenigde Staten op aan hadden gedrongen om de Chinese invasie van Taiwan te accepteren, maar ze zag het niet. Ze staaarde naar buiten, naar de Westerbinnensingel, een klein straatje aan de rand van de binnenstad van Groningen. Tegen de muren van de huizen aan de overkant lagen hoopjes afval, afkomstig van de aan het begin van de straat gevestigde snackbar; overblijfselen van een snel uit de muur getrokken hap. Plastic bakjes dwarrelden af en toe op als de wind aantrok. In de lage kamer van het huisje was het warm. Maria zette haar vinger op het scherm. Er werd een snel vervagende lijn zichtbaar die het spoor van haar vinger over het scherm volgde tot bij het logo van Qwasnews. Er werd een filmpje zichtbaar. Ze schoof naar achteren. De eerste twintig seconden zag ze een boot waarop twee mannelijke agenten stonden waarvan ze er één onmiddellijk herkende aan zijn grote haviksneus. Daarna volgden beelden van een wazige rode vlek op de golven die na ongeveer tien seconden herkenbaar werd als